

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Onderwerp:	Subsidieregeling decentrale politieke partijen
Zaaknummer:	3537411
Datum collegevergadering:	8 september 2026
Datum raadsvergadering:	27 oktober 2026
Portefeuillehouder:	Janke van Dijk

Voorgesteld besluit

1. De Subsidieregeling decentrale politieke partijen gemeente Deurne 2026 vast te stellen.

Samenvatting

Het wetsvoorstel voor de nieuwe Wet op de politieke partijen (Wpp) bundelt en vernieuwt de regels voor politieke partijen in Nederland. Eén van de onderdelen van de wet is de subsidiëring van decentrale politieke partijen. Dit zijn politieke partijen met tenminste één zetel in de gemeenteraad. De ingangsdatum van de Wpp is verschoven naar 1 januari 2028. Dit betekent dat de subsidiëring vanuit het Rijk op grond van deze wet niet eerder dan 1 januari 2028 kan ingaan. De rijksmiddelen voor deze subsidiëring zijn echter in 2026 al beschikbaar. De rijksmiddelen zijn voor de jaren 2026 (en worden ook voor 2027) beschikbaar gesteld aan gemeenten. Gemeenten wordt gevraagd om deze subsidie aan lokale politieke partijen te verstrekken tot het moment dat de Wpp in werking treedt. De Subsidieregeling decentrale politieke partijen gemeente Deurne 2026 voorziet in deze subsidieverstrekking. Aan u wordt voorgesteld deze subsidieregeling vast te stellen.

Bijlagen

1. Concept Subsidieregeling decentrale politieke partijen Deurne 2026.

AAN DE RAAD,

1. Voorgesteld besluit

1. De Subsidieregeling decentrale politieke partijen gemeente Deurne 2026 vast te stellen.

1. Inleiding

Het wetsvoorstel voor de nieuwe Wet op de politieke partijen (Wpp) bundelt en vernieuwt de regels voor politieke partijen in Nederland. Het hoofddoel is om de democratische rechtsstaat en de weerbaarheid van partijen te versterken tegen ongewenste (buitenlandse) beïnvloeding. De wet bevat regels over financiële transparantie, digitale campagnes, het aanstellen van een onafhankelijk toezichthouder en subsidiëring. Dit voorstel gaat alleen over de subsidiëring.

De ingangsdatum van de Wpp is verschoven naar 1 januari 2028. Dit betekent dat de subsidiëring vanuit het Rijk op grond van deze wet niet eerder dan 1 januari 2028 kan ingaan. De rijksmiddelen voor deze subsidiëring zijn echter in 2026 al beschikbaar. Tijdens de begrotingsbehandeling is door de Kamer besloten om in afwachting van de aanname van het wetsvoorstel Wet op de politieke partijen (Kamerstukken II 2024/25, 36 742, nr. 2) de op de begroting van BZK gereserveerde middelen voor de subsidiëring van decentrale politieke partijen gedeeltelijk toe te voegen aan het gemeentefonds.

Gemeenten worden hiermee in staat gesteld om in afwachting van de Wpp zelf een subsidieregeling te treffen voor het ondersteunen van decentrale politieke partijen tot het moment waarop de wet in werking treedt. De concept subsidieregeling voorziet hierin.

2. Beoogd effect

Subsidiemiddelen die van rijkswege beschikbaar zijn in 2026 en 2027 beschikbaar stellen aan lokale politieke partijen.

3. Argumenten

- 1.1. *Deze subsidieregeling beoogt de gemeentelijke democratie te ondersteunen en financiële transparantie te bevorderen. Politieke partijen vervullen een belangrijke en onmisbare rol in het Nederlandse politieke systeem. Ze verwoorden en vormen de politieke opvattingen in de samenleving, rekruteren kandidaten voor functies in het openbaar bestuur, en betrekken burgers bij de politieke besluitvorming.*
- 1.2. *Het is voor de gemeentelijke democratie belangrijk dat decentrale politieke partijen budget hebben voor onder meer opleiding- en training van kandidaat raadsleden en het organiseren van bijeenkomsten met inwoners. Ook is het belangrijk dat inwoners inzicht hebben in hoe partijen zijn georganiseerd en in belangrijke financieringsstromen en de potentiële invloed daarvan op de gemeentelijke politiek.*
- 1.3. *Omdat deze regeling vooruitloopt op de vaststelling van de Wet op de politieke partijen, waarmee de financiering en transparantie van decentrale politieke partijen voor langere tijd moet worden geregeld, is bij het opstellen van deze regeling zoveel mogelijk aangesloten bij de criteria uit dit wetsvoorstel en de*

Memorie van Toelichting daarbij. In de artikelsgewijze toelichting wordt hier ook gericht naar verwezen.

4. Kanttekeningen

Geen.

5. Financiën

Voor de subsidie is een totaalbedrag benodigd van € 11.224 per jaar in 2026 en 2027. De verdeling van deze middelen is gebaseerd op het totaal aantal zetels in de gemeenteraad maal het bedrag per zetel. Het bedrag per zetel is afhankelijk van het inwoneraantal van de gemeente. Het bedrag per zetel bedraagt voor de gemeente Deurne € 488,-. Uitgaande van 23 zetels is met de totale subsidie jaarlijks een bedrag gemoeid van € 11.224,-. Dit is voor 2026 gelijk aan het bedrag dat wij via de meicirculaire hebben ontvangen. Vanuit het rijk is in de Algemene uitkering vooralsnog voor alleen 2026 een bedrag van € 11.224,- beschikbaar gesteld. Dit zijn algemene middelen die als dekking ingezet kunnen worden voor deze vraag naar middelen in 2026. De € 11.224,- voor 2027 wordt ten laste gebracht van het incidenteel begrotingssaldo.

6. Juridische aspecten

Voor de concept subsidieregeling van onze gemeente volgen we het format dat door VNG is vastgesteld. Dit is gebaseerd op de bedoeling en tekst van de aankomende Wet op de politieke partijen. Omdat pas medio 2026 duidelijk werd dat gemeenten de regeling gingen uitvoeren, en het subsidiejaar loopt van 1 juli tot en met 30 juni, voorziet de regeling voor het eerste jaar (2026) in een afwijkende aanvraagtermijn.

7. Relatie raadsprogramma

N.v.t.

8. Communicatie en participatie

Communicatie

Over de regeling wordt uitsluitend met de lokale politieke partijen gecommuniceerd.

Participatie

De subsidieregeling staat niet open voor participatie omdat er (in principe) geen lokale beleidsruimte is om de regeling anders op te zetten. We volgen strikt de tekst en bedoeling van de aankomende Wet op de politieke partijen.

9. Vervolg en evaluatie

We streven naar een zo eenvoudig mogelijke uitvoering van de regeling. Er is een eenvoudig en overzichtelijk aanvraagformulier opgesteld. Gelet op de korte looptijd van de regeling (tot 1 januari 2028) zal geen evaluatie plaatsvinden.

Burgemeester en wethouders van Deurne,

De secretaris,

R.R.M. Halfman

De burgemeester,

G.T. Buter